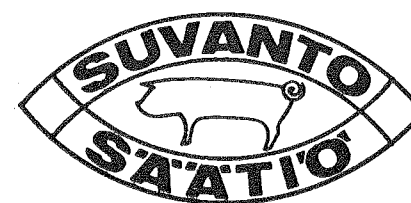

SUVANNON

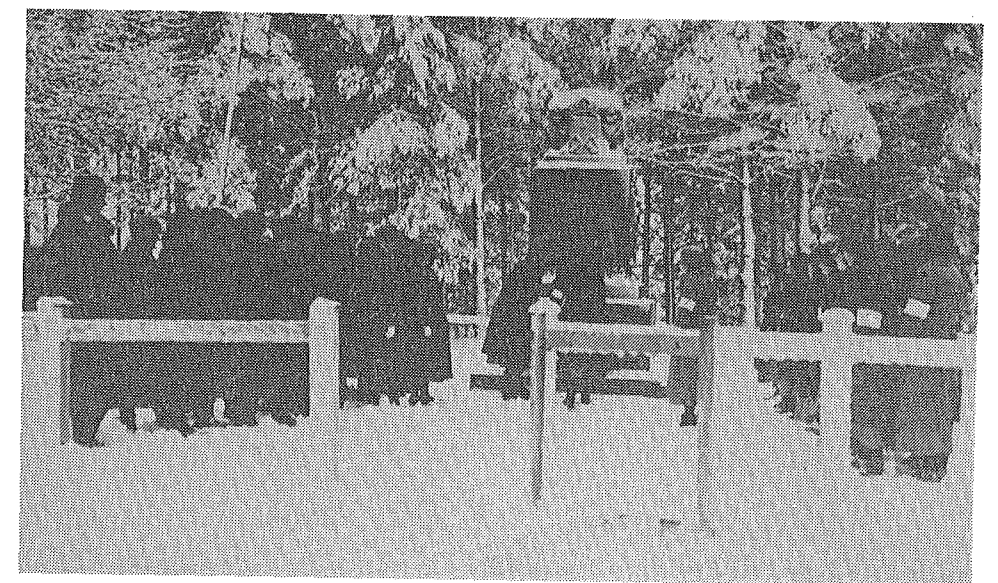
SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 1 1981
HELMIKUU

SAKKOLAN SANKARIHAUDALLA VUONNA 1931

Kiitos!

Kiittäin aukee taivaan ukset,
kiittäin laskee siunaukset.
Kiittäin poistuu pelko paha.
Siksi kiittää, kiittää ala!

Miksi kiitos unhoon jäi,
miksi väistyi huuliltain?
Loittoni ja taakse häipyi,
pimeään ja maahan vaipui.

Aivankuin jo loppunut se ois.
Mitä kiittää, mistä enää vois?
Pimeys ja pelko tiellä vain
ja varjoon pakenen mä ain.

Mutta varjoon, pimeään ja kylmään
tuli kiitos, tähän tyylyyn tyrmään.
Pakenemaan pelko, pimeyskin ehti,
poies putos niinkuin syksyn lehti.

Sana pieni ihmeinen on: Kiitos!
Se on kuin silta, vahva liitos.
Kiitä ihminen, jos unhoitit sä sen,
voimalähteen suuren, ihmisen!

Hilkka Heikkonen

Miksi itket?

Miksi itket ikkunani?
Kyyneleesi vuotaa.
— Röntä lyöpi kasvojani,
minä itken tuota.

Alä itke ikkunani,
aurinko viel loistaa.
Silloin tahdot lävitsesi
lämmitellä toista.

Olimpa minä itse
niinkuin ikkunani —
lämpö loistais lävitseni,
näkyis kasvoiltani!

Enkä röntää räiskyttäisi.
Tuottais kyyneleitä.
Missä murhe majailisi,
lohduttaisin heitä!

Anna Lamppu

Tampereella tapahtui

Mieliinpainuvan juhlallinen tapahtuma jossa saimme olla mukana oli tilaisuus kun Metropoliitta Johannes seurueineen siunasi käyttönotettavaksi ikonin, jonka Kiviniemäläinen taiteilija Aune Koppasen oli maalannut ja lahjoittanut Tampereen kaupungin Koukkunien kunnalliskodille.

Ikoni on nimeltään Donin Jumalanäiti ja kooltaan 37x46 sm hyvin arvokkaan näköinen, kuuluen niin kutsuttuun "Hellyys"-ryhmään ja on Epispeksis ja Vladimirin Jumalanäiti ikonien variantti. Ikoni on bysanttilaista alkuperää.

Perimätieto kertoo, että suurruhtinas Dimitri Donskoj toi sen Kulikowon taistelun (1380) jälkeen Venäjälle.

Ikoni oli valmiiksi kiinnitetty edustavalle paikalle pylvässalin etuosan pilariin lahjoitusta seuranneen lampukan kanssa. Paikalla olleiden noin sadanviidenkymmenen henkilön joukossa oli Tampereen kaupungin edustajan, kunnalliskodin johdon, asukkien, hoitohenkilökunnan ja Aune Koppasen ikonikurssin oppilaiden lisäksi muutama Kiviniemäläinenkin nimittäin, Terttu Koppanen-Nahkola, Selma Suokas, Sylvia Vulli, Urho Räikkönen ja allekirjoittanut.

Metropoliitta Johannes merkitsi ristimerkein ikonin siunaten sen. Lämminhenkisen puheen ja kiitosrukouksen jälkeen viisihenkinen kuoro lauloi messun. Tampereen ortodoksisen kirkon edustaja puhui siitä lahjasta jonka maailma on saanut Pyhän Marian kautta ja sen merkityksestä näin joulua odeltaessa.

Tilaisuus päättyi kahvihetkeen. Me mukana olleet kiitämme siitä, että saimme olla osallisena tässä tilaisuudessa todistamassa sen juhlavuutta ja iloisen antajan mielihyvää.

Helvi Räikkönen

Uuden vuoden rukous

Nämä sanat syntyi uuden vuoden alkaessa, vaipuessa vanhan vuoden: — Kun on vuosi alkamassa Luojaan kättä tarvittaisiin sovittamaan, ohjaamaan ihmiskunnan keskuutehen, että rukouksen voiman kautta sovittaisi kansat kaikki tarttua rauhan kätehen, sovintoa suoritella!

Oi Luoja, Ylinen Jumala! Turvaa kansat kaikkialla! Suojele sovittamahan, ettei kansat syyttömänä kärsisi tuosta tuhosta koditonna kulkiessa, mieronkeitä matkatessa aina oudoille oville. Kohtalonsa kuljettaissa vierahille veräjille.

Jospa sammui ihan liekit — rakentuisi rauha tilalle yhteismielin, ymmärryksin? Pahat juonet maahan syökse. Turvaa syyttömien teitä. Kuivaa orpojen kyyneleitä. Poista vääräys maailmasta. Sun on apus ainoastaan!

Helvi Laaksonen

MUISTOT ELÄVÄT TORNIOSTA — MUISTOT ELÄVÄT — RASKAATKIN

On marraskuun 21. päivän aamu 1980.

Peurangon kuntouttamiskeskukseen aamukahvijono etenee verkalteen. Jonon hännille kiirehtii vanha sotaveteraani, jonossa viimeisenä olevan nuoren rouvan taakse vuoroaan varttumaan.

Veteraani toivottaa: — Hyvää huomenta! Ja saa reippaan vastauksen.

— Mistä sitä ollaan kotoisin, veteraani kysyy.

— Olen kotoisin Oulusta, tulee olkapään yli reipas vastaus.

— Ja nimeni on Arja.

— Ja poika oli Pohjan Torniossa, jatkaa siihen veteraani.

— Oletko sinä Torniossa, kysyy Arja ja kääntyy vanhaa veteraania päin.

— En ole, mutta laulussa sanotaan niin, vanha veteraani vastaa. Arjalle sana Tornio merkitsee vanhojen surullisten muistojen auki repimistä, koska hän aloittaa:

— Minulla on ikäviä ja surullisia muistoja Torniossa.

— Kuinka surullisia, veteraani kysyy.

— Isäni luutn. Aho ja luutn. Simola kaatuivat auttaessaan päähän haavoittunutta Valkosta sidontapaikalle.

— Minkä nimen sinä sanoit, kysyy veteraani kuulonsa varmistamiseksi.

— Hän oli Valkonen, heidän esimehensä.

— Tiedätkö hänen etunimensä? Vanhan veteraanin mielenkiinto herää.

— Tiedän minä — hän oli majuri Pentti Valkonen!

— Kerro lisää, vanha veteraani pyytää.

Arja kertoo... Se oli lokakuun 6:s päivä 1944. Pentti haavoittui

päähän, ei kovin pahoin. Isäni ja luutnantti Simola lähtivät viemään häntä sidontapaikalle. Silloin tuli kranaatti ja räjähti — he eivät keenneet suojautua...

— Ei siinä kerkiä, vanha veteraani kokeneena lisää.

— Pentti Valkonen kaatui heti. Isäni ja Simola haavoittuivat niin pahoin, että ennenkuin Pohjolan pitkä yö vaihtui seuraavaan päivään oli heidänkin verensä vuotanut kiviin.

— Nyt varmaan ymmärrät, miksi olen kiinnostunut Torniossa?

— Ymmärrän, ymmärrän, veteraani vastaa.

— Minullekin tämä kertomasi merkitsi paljon. Tunsin Pentin hyvin, sillä oltiin saman pitäjän poikia.

Karjalan Liiton liittovaltuusto piti kokouksen Oulussa syksyllä 1980. Kokouksen osanottajat kävivät kunnianosoituksella Oulun sankarihaudalla. Sakkolalaisen Mannerheim-ristin ritarin, majuri Pentti Valkosen hautapaikalla viivähtivät liittovaltuuston jäsenet Yrjö Raaska ja Veikko Tonteri, joka sodan aikana palveli Pentti Valkosen alaisessa yksikössä. Kuvassa Raaska vasemmalla ja Tonteri oikealla.

kia. Ja lisäksi olimme saman ikäisiä.

Kahvijono etenee. Arja saa kahvinsa, samoin vanha veteraani. Menivät pöytiin juomaan.

Vanha veteraani on ajatuksiinsa vaipunut ja kahvikin kerkiää jäähtyä. Kuuli niin paljon Arjalta, jota ei kukaan ole ennen kertonut. Hän juo kumminkin kylmän kahvinsa ja lähtee kiertämään kupolin rataa. Kuntoutus on alkanut... Kiertää muutaman kierroksen ja pysähtyy suuren akkunan eteen. On levättävä — sydän käyttäytyy rauhottomasti. Ulkona pyryttää — on tullut talvi.

Vanha sotaveteraani muistelee Pentin kanssa tehtyjä yhteisiä urheilumatkoja eri kylissä ja piirin alueella. Oltiin edustamassa omaa pitäjää — se oli nuoruus-aikaa.

Sitä sanotaan nykyään ONNEN AJAKSI. SITÄ SE OLI.

Tulee veteraanille mieleen Valkosen talkootanssit riihessä. Soudettiin veneellä Suvannon yli. Oli soittajakin mukana. Mikäs oli mennessä?... Kaikki oltiin kuin samaa perhettä... Pentin isä, Matti, huolehti miehistä ja meistä pojista, äiti Toini puolestaan naisista ja tytöistä.

Oltiin kaikki yhteisellä isänmaan asialla. Silloin elämä hymyi. Veteraanin silmät kostuivat muistellessaan menneitä nuoruusvuosien ajoilta. Ajattelee Arjan, sotaorvon, kertomusta... Sitä, mitä noina lokakuun harmaina päivinä Torniossa koettiin... Kotona ei vielä tiedetty mitä rintamalla oli tapahtunut... Aikanaan tieto tapahtumasta tuli. Silloin elämä kotona pysähtyi Elsan ja Eilan kohdalla.

Eivät pienet, Kirsti ensimmäistä vuottaan alkava, Arja vuoden täytännyt ja Aarno kolmen, vielä ym-

Sakkolan sotainvalidi- ja veteraanikerhon toiminnasta

Sakkolan sotainvalidi- ja veteraanikerhon vuosikokous on lauantaina 21. päivä helmikuuta 1981 Ikaalisten terveyskylpylässä. Majoitusvarauksesta huolehtii jokainen henkilökohtaisesti. Tilaisuus alkaa kello 12 ja kutsumme kaikki sakkolalaiset sotainvalidit ja sotaveteraanit tervetulleeksi tilaisuuteen!

— — — —

Sakkolan sotainvalidit ja sotaveteraanit on ottaneet toimintansa piiriin myös poisnukkuneen aseveljen kunnioittamisen, olemalla mukana saattamassa veteraaniveljeä hänen viimeiselle matkalleen. Siksi toi-

vomme jokaisen aseveljen omaisten ilmoittavan hautaustilaisuudesta, mikäli haluat Sakkolan invalidi- ja veteraaniveljet saapuvaksi tilaisuuteen, seuraaville Sakkolan sotainvalidi- ja veteraanikerhon johdokunnan jäsenille:

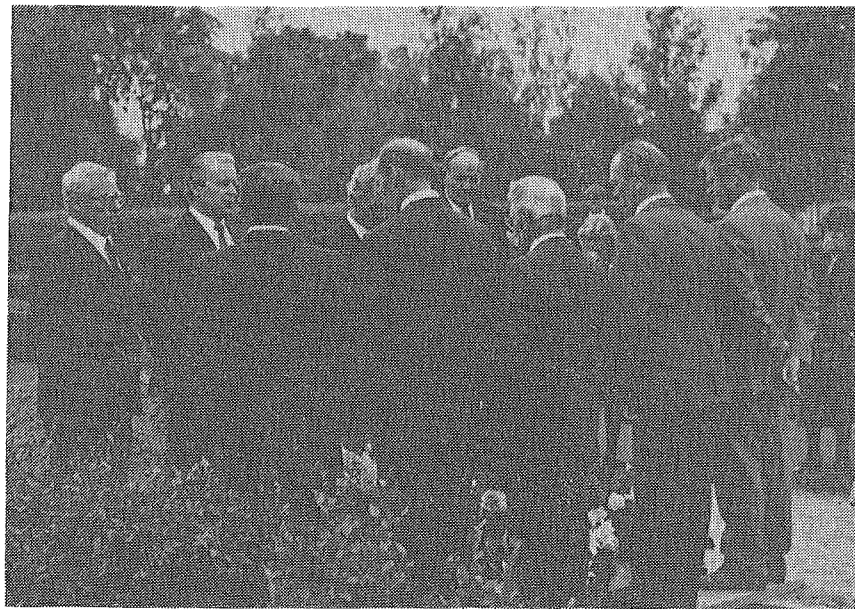
Martti Karonen Rusko 33710 Tampere 71 puh. 175 706, Reino Volanen Multiojantie 8 G 33840 Tampere 84 puh. 670 553, Eino Sulervo Mikropolku 3 A 33720 Tamuere 72 puh. 170 860, Lauri Lamppu Kanervakatu 4 37600 Valkeakoski puh. 40 126, Hannes Lemmetti Junkkiala 33980 Pirkkala 8 puh. 747 533, Martti Salmela 35750 Väärinmaja puh. 6903, Aadolf Eräranta Keskustie 28 B 35300 Orivesi puh. 1496, Aarne Naskali Haurala 37500 Lempäälä puh. 750 663, Arvi Tiinus Jaakontie 10 37800 Toijala puh. 21 378, Viljo Purontaa 37370 Narva puh. 734 843, Eero Kurikka 32770 Huhtamo puh. 60 306, Väinö Tenkanen Kivimäentie 5 01620 Vantaa puh. 892 287, Eemil Kekki Talala 31900 Punkalaidun.

Vaikka emme toivoisikaan suruviestejä tulevan, on kumminkin viimeiselle matkalle saatettavien veteraaniveljien muuttotahti vain kiihtynyt, niinkuin viime vuonna-kin olemme voineet suruksemme todeta.

Toivomme poisnukkuneille rauhaisaa lepoa!

Martti Karonen

Vaikka sotainvalidi- ja veteraanikerhomme jäsenmäärä on lähes 100 henkilöä, emme tiedä kaikkien sodassa haavoittuneiden tai muuten vammautuneiden nimiä ja osoitteita, siksi toivomme, että ilmoittaisitte henkilötietonne Martti Karoselle ensitilassa!

Viimeinen kunnianosoitus sotainvalidi- ja veteraaniveljelle. Sakkolan sotainvalidit ja aseveljet on hiljanetyneet kunnioittamaan Matti Systän muistoja Oriveden kirkkomaalla.

märtäneet miksi äiti niin usein itkee — vaikka he ovat kilttejä olleet... Vuosien varttuessa he vasta sen ymmärsivät. Silloin heidän pienet silmänsä usein kostuivat pienistä kyynelistä. Kyselivät: — Eikö isä jo tule kotiin? — Ei isä tullut. Isompana he vasta sen ymmärsivät, miksi isä viipyi ja viipyi.

Kaikkien heidän kohdalla kyynelleet ovat vähentyneet, mutta eivät kokonaan koskaan loppuneet. Elämä jatkuu — kun sen on jatkuttava! Raskaskin kuorma on jaksettava kantaa.

Elsalla ja Eilalla sitä kuormaa on ollut tarpeeksi...

Ulkona pyry vain kiihtyy, mutta

täällä sisällä on lämmintä. Vanhan veteraanin sydän on rauhoittunut ja hän lähtee jatkamaan kupolin radan kiertämistä.

Veteraanin askel on lyhentynyt, mutta eteenpäin se vie. Hän kuivaa kostuneet silmänsä kävellessään — kunnes ne kuivuvat itsensä.

Kaiuttimista kuuluu laulua: Jäivät itkemään äiti ja siskot, sekä tyttöni turvaton jäi. Syli lämpöinen jäi oman armaan. Minun onneni, riemuni jäi....

Näin muistelee Arjan, sotaorvon, kertomaa ja omia nuoruusmuistojaan

Naapurin Tauno

Sakkola-Metsäpirtti

Viime lokakuun 23 päivänä vietettiin Kalliolan Vapaaopistossa Helsingissä Karjalaisen kulttuuripiirin järjestämänä Sakkolan ja Metsäpirtin iltaa.

Hyvin hoidettu tiedottelu oli saanut paikalle yli 70 entistä Sakkolan, Metsäpirtin, Pyhäjärven ynnä muiden Kannaksen pitäjien ihmisiä. Paljonhan sitä onkin ammentamista entisistä karjalaisista perinteistä ja elämäntavoista. On oikein hyvä asia, kun Kalliolassa on ruvet-

tu ottamaan näitä esille nykyihmisten käyttöön. Tällaisissa tilaisuuksissa huomaa törmäävänsä aineiston runsauteen. Vanhemmalla välillä riittäisi kerrottavaa entisistä oloista vaikka millä mitalla. Asioitten tilaaminen ja illan ohjelman rajoittaminen onkin varmaan jo yksi suuri työ sinänsä. Oopperaohjaaja Yrjö Kostermä osaa hoitaa ahtaaseenkin aikarajaan mitoitettavan aihepaljouden säännöstelyn ja ohjailun.

Laatokan tuntumassa olevien Sakkolan ja Metsäpirtin muistelutilaisuuden aloitti sopivasti äänilevyllä kuultuna Jorma Hynnisen upeasti laulama Oskari Merikannon Laatokka. Kapteeni Janne Loponen kertoi Sakkolan sijainnista Kannaksen kartalla ja sakkolalaisten elämäntyylisiä. Sakkolaan kuuluivat viime vuosisadan vaihteen tienoille saakka myös Vuoksela ja Metsäpirtti.

Sakkolan talous- ja liikenneoloja voidaan pitää sen aikuisten olojen

Sakkolan historiaa-teoksen jatko

Sanotaan aina, että kun asia pitkistyy, se mutkistuu, tai mitä useampi kokki, sen sakeampi soppa. Nämä vanhat viisaudet pitävät kyllä paikkansa vielä tänäkin päivänä. Niin tässäkin asiassa, sillä kun tämä asia tuotiin aikoinaan esiin, tuli myös vaikeuksia, mitkä eivät olleet suinkaan vähäisiä. Oli taloudellinen puoli, oli valtava materiaalin keruu, mikä vaati oman organisaationsa. Mikä pahinta, aika oli jo kulunut liian pitkälle, jotenka monet tärkeät tapahtumat ovat jääneet muistojen hämärään menneisyyteen.

Mielestäni me kuitenkin olemme tuleville sukupolville velvolliset tuomaan julki asian oikean laidan. Ei tosi ystävyys veloita totuuden salaamista, vaan sen on rakennuttava molemmin puolisen luottamuksen ja rehtyden varaan. Hyvät sakkolalaiset: Ei meidän kotiseutumme vapautettu, vaan se vallattiin, mistä kertovat monet sankariristit eri pitäjien hautausmailla.

Siksi valmistuvaan kirjaan on tarkoitus kerätä aineisto jokaisesta matalasta majasta mahtavimpaan kartanoon ja niissä asuneet henkilöt vuodelta 1939. Tämä on meidän

velvollisuus tulevia sukupolvia kohtaan ja työllämme tulee olemaan tulevaisuudessa arvaamattoman tärkeä asema. Ajatelkaa, että joku henkilö esimerkiksi olisi kiinnostunut sukunsa juurista ja sen vaiheista joskus tulevaisuudessa, jolloin meidän hautakumpumme ovat olleet jo pitkään ajan tasoittamat. Tämä ei ole politiikkaa, vaan elämän totuutta!

Monen kylän osalta on aineiston keräys onnistunut jo hyvin, mutta vielä on kyllä, missä se on pahasti kesken. Siksi toivon, että jokainen koettaisi omalta kohdaltaan tehdä parhaansa asian hyväksi, sillä asian onnistuminen riippuu meistä jokaisesta. Älkää takertuko pikku-seikkoihin, vaan kertokaa vapaasti tietonne mitä muistatte! Ei näistä numeroa anneta, eikä siinä mielessä arvostella. Suurimmalle osalle meistä sopinee työasteeksi paremmin jokin muu kuin kynä. Jos on jotain epäselvää, niin ottakaa yhteyttä kylien asiamiehiin, tai suoraan meihin toimikunnan jäseniin.

Eero Kurikka

Toimikunnan jäsenet: Eero Kurikka 32770 Huhtamo puh. 932/60306,

Yrjö Raaska Mantere 37500 Lempäälä, Uno Pulakka 34610 Ruhala ja Esko Kallonen 37560 Kulju.

Kyliä asiamiehet: Röykkylä Väinö Huuska Voionmaank. 71 B 18 33300 Tampere 30, Riiska Toivo Ukkonen 31930 Vanttila, Kirkonkylä Eeva Koironen 37560 Kulju, Karhola Eero Kurikka 32770 Huhtamo, Sipilänmäki Martti Karonen Rusko 33710 Tampere 71, Petäjäjärvi Viljo Purontaa 37370 Narva. Kiviniemi Helmi Uosukainen 37240 Linnavuori, Häitermaa Eino Koironen Itäpiiri 37500 Lempäälä, Lupra Lauri Kuisma Koivistontie 40 33820 Tampere 82, Pannusaari Aarne Roininen Mutkatie 11 37550 Moisio, Viiksanlahti Aaro Hynnä Sointulankuja 3 D 31 37650 Valkeakoski, Kasarmila Aapo Repo Palokunnank. 7 B 36 13100 Hämeenlinna 10, Valkjärvi Yrjö Sikanen 31970 Kanteenmaa, Kottila ja Tikansaari Aili Kotti 37830 Viiala 4, Vilakkala Samppa Viskari 35100 Orivesi as, Haparainen Väinö Kekki Majamäent. 5 A 37500 Lempäälä, Purpua Väinö Viskari 37560 Kulju, Arkuntanhua ja Mönkö Taimi Sipiläinen 37830 Viiala 8, Volussula Eino Kyllästäinen Kuokkala 37500 Lempäälä, Kaarnajoki Pentti Repo 35990 Kolho, Hovinkylä Kaino Rytty 37500 Narva.

puitteissa varsin korkealle kehittyneinä. Vilkkaimmat seudut Sakkolasa olivat Kiviniemi ja Kasarmila. Kiviniemi tunnettiin laajalti rautatien, maantien ja vesitien risteyskohtana, kauppa- ja markkinapaikkana, ja Kasarmila JP 4:n sotilashenkilöstön vilkastuttamana sotilasalueena majoituskasarmeineen ja harjoitusalueineen.

Sakkolan Petäjällä syntyneen ja Antreassa asuneen maailman kuulun laulajattaren Hanna Granfeltin elämäntarina on paneutunut antrealainen Eino Kylmälä. Hanna Granfeltista kertovan muistonäytteen järjestäminen v. 1984 Helsingin teatterimuseossa on Eino Kylmälän työalalla. Tuolloin tulee kuluneeksi 100 vuotta Hanna Granfeltin syntymästä. Hän kuoli 1952. Koko Suomen kansahan tuntee hänet ainakin äitienpäivinä soitetulta äänilevyiltä Äidin silmät. Äskettäin on satumatulta löydetty helsinkiläisestä antikvariaatista vanha äänilevy, jolla on Hanna Granfeltin laulama aaria Puccinin oopperasta Tosca. Saimme kuulla tilaisuuden lopussa tuon äänilevyn, jolta Hanna Granfeltin laulu helisi kirkkaana.

Sakkolassa elämään ehtinyt Anneli Haahdenmaa lauloi laadukkaalla taidollaan edellämaitun Erkki Melartinin laulun Äidin silmät ja Merikannon laulun Kun päivä paistaa. Anu Saikko säesti pianolla.

Näyttelijätär Pirjo Virkki sai yleisön eläytymään Larin Parasken runoihin ja hänen elämänsä aikakautteen, sekä silloisten ihmisten elämänhuoliin ja -tapoihin. Larin Paraskehan eleli Metsäpirtissä, joka vielä esilloin oli Sakkolan pitäjää.

Käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkki näytti saamaansa harvinaista esinettä: Sakkolan kirkon avaimia, joilla Sakkolan viimeinen kirkkoherra, rovasti Johannes Laurila oli lukinnut kirkon poistuessaan niiltä mailta sodan jaloista. Rovasti Laurila oli nyt äskettäin luovuttanut nuo

avaimet Tyyne-Kerttu Virkille, joka säilyttää niitä perustamassaan käsityömusseissa. Valitettavasti tuolla avaimella ei ole enää käyttöä, mutta muistoarvo onkin sitten sitä suurempi.

Tyyne-Kerttu Virkki kertoi Sakkolan kuulumisuuksista edellämaitutujen lisäksi semmoisista kuin oopperaulajatar Aino Elenius, keramiikkataiteilijatar Elsa Elenius, säveltäjä Armas Maasalo ja monia muita. Hän tähdensi myös Sakkolassa esiintynyttä huomattavaa yksityisyritteliäisyyttä, jota kilpaili hyvällä menestyksellä osuustoimintaliikkeen rinnalla. Mainittavia olivat mm. Viktor Virkin saha- ja laivayhtiö, ynnä maatila, Kekkilänkartaano, jossa aloitettua tutkimus- ja tuotantotyötä jatketaan vieläkin Järvenpäässä, sekä Niipan, Ukkosen, Mustosen, Sääksjärven ja muiden liikeyritykset. Tyyne-Kerttu Virkki esitteli myöskin Larin Parasken käsityötaitoa ja Sakkolan puvun, jota kantoi ja näytti Raita Karpo korealalla varrellansa. Raita Karpo lauloi myös kaksi laulua, Anu Saikon säestyksellä: Yksin kasvoi kaunis koivu ja Huutolaismummon kehtolaulu. Eläytyvä tulkinta sai nuo yksinkertaiset, kauniit laulut paljon puhuviksi.

Metsäpirttiläiset aloittivat oman osansa illan ohjelmasta laulamalla Metsäpirtin laulun, jonka on säveltänyt Eino Seppä Elsa Tuokko-Tauriaisen sanoihin. Elma Markström esitti multilupakinan Metsäpirtin omalla murteella. Saimme nä-

hdä sielun silmin Laatokan hiekkarannat, Metsäpirtin laajat viljapelot ja lohisaaliit kuin ohimarssissa.

Jalmari Hämäläinen kertoi tarkasti Metsäpirtin kirkon ja kappelin historiasta, papeista ja maataloustuotannosta. Siellä saatiin lohta ja sampea Laatokasta ja Taipaleenjoesta muuhunkin Suomeen vietäväksi, jopa presidentinlinnan ruokapöytään. Taipaleensaareissa on jälkiä ennenmuinoin viikinkien rakentamasta linnoituksesta ja kauppa- paikasta.

Aili Piironen lausui Helena Eevan runon Metsäpirtistä, johon kaippu yhä kohdistuu.

Monin sanoin ja sävelin on Karjalan heimo ilmaissut kaipaustaan ja arvostustaan entisiä kotiseutujaan kohtaan. Niin näissäkin kaikissa puheen- ja laulunvuoroissa Sakkolan porsaista Metsäpirtin lohiin.

Yrjö Kosterman lausui illan päätteeksi Yrjö Jylhän runon Hyvästi Kirvesmäki, jossa elettiin talvisodan päättymisen tunnelmia Metsäpirtin Koukunniemellä, Taipaleenjoen rannalla, Kirvesmäellä.

Aulis Airtto

VEIKKO SOKURA

Erikois-
hammasteknikko

TAMPERE

Mäkipäänkatu 39—41 II kerros
Puh. 56 615

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI - PUH. 935 - 81204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOJA
- KORISTETAKOTOITA
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ

KUOLLEITA

Viime numerossa ilmoitetun Raimo Sikiön entinen kotikylä ei ollut Kirkonkylä, vaan hän oli syntynyt Sakkolan Ojaniemessä.

Kaino Pitkänen sai iäisyyskutsun 67 vuoden ikäisenä Mäntän sairaalassa 9.11.1980.

Kaino Pitkänen siunattiin haudan lepoon 22.11.1980 Vilppulan kirkossa. Lähiomaisten, sukulaisten ja ys-

tävien saattamana arkku kannettiin Vilppulan hautausmaahan ja Hän jäi ylösnousemuksen aamua odottamaan. Muistotilaisuus oli Kolhon rukoushuoneella. Helluntaiseurakunnan työntekijät, saarnaaja-veljet, muistivat puheissaan Kainoa Jumalan valtakunnan työntekijänä lämpimin ja siunaavin ajatuksin. Se oli mieliinpainuva surujuhla meille kaikille saattoväelle.

HL

Ida Maria L ä ä r ä, o.s. Repo, synt. 12. 9. 1897 Sakkolassa, kuoli 1. 12.

Lämminhenkinen tapaaminen Haitermaan ja Pannusaaren kyläläisillä

LEMPÄÄLÄSSÄ kokoontui koulu- piirimme entisiä asukkaita 120 henkeä muistelemaan menneitä, tapamaan ystäviä ja tuttuja.

Kokoonnuimme Lempäälän kirkolla lokakuun 12 päivänä ja onnistuimme saamaan kunnankirjuri Juho Koirasen tyttären pojan, Heikki Sysiojan, hoitamaan koko juhlan kirkonmenot. Jopa taisi siellä joku pyyhkiä silmäkulmaansa saarnaa kuullessaan. Hyvin "poika" hommat hoiti!

Kyläläisten kukat Karjalaan jääneiden muistomerille saattoivat Helvi Talvio, Anneli Kuisma ja Aimo Kuisma, viimeainitun puhues-

Lempäälän seurakunta oli jälleen pitopaikaksi antanut seurakuntatalon tilat, jotka erittäin hyvin sopivat tilaisuuksien pitoon, sillä jo ulkonaiset olosuhteet on tunnelmaa antavat. Vaikka puheensorina oli jo alusta alkaen kuuluva, mutta sen verran onnistuttiin sitä hiljentämään, että ainakin osa kyläläisistä kuuli Usko Koirasen tervehdyspuheen, jossa hän herkästi palautti mieleen 1930-luvun Sakkolan aseman tienoot.

Lempäälän seurakunnan tervehdyksen toi pastori Mauri Mattila. Hänen sydämellinen tervehdyksensä

karjalaisuudelle ja sitä seurannut virsi, olivat ainoat hiljaisemmat hetket koko ohjelman aikana.

Kari Pappinen väläytti lahjojaan ja taitojaan musiikkimestarina ja rutinoidusti ja taidolla Antti Kuisma säesti pianolla. Kylläkään ihan kaikki ei maltaneet kuunnella...

Emännät pitivät huolen siitä, että nälkä ei päässyt yllättämään ja kansan karttuksa käsi siitä, että kullut tulivat peitettyiksi ja jäi vielä "pesämuna", kun kahden tai kolmen vuoden kuluttua jälleen kutsu kuulua kyläjuhlaamme.

Kylätoimikunta, johon kuuluvat Helvi Talvio, Anneli Kuisma, Inkeri Pitkänen, Eino Koiranen, Usko Koiranen ja Aimo Kuisma sai nimitäin tehtävän ja valtuudet järjestää seuraavakin juhla Lempäälässä.

Sillä tuntui, että halua ja tarvetta kokoontumiseen edelleen on, koska osanottajain määrä on jatkuvasti kasvanut ja kaikki mukana olleet lupasivat taas tulevaisuutta ja uusiakin vielä löytyy, niinkuin Kivirannan Saku 50 välivuoden jälkeen!

Yhdessä eläen aika oli kulunut kuin siivillä lentäen, kun 6—7 tunnin yhdessäolon jälkeen hajaannuimme joka puolelle Suomenmaata.

Aimo Kuisma

1980 Rautalammillä. Enitinen kotikylä oli Sakkolan Purpua.

Hetti Karppanen, o.s. Pyörönen, synt. 23.4.1903 Kivennavalla, kuoli 30.11.1980 Saarijärvellä. Entinen kotikylä Sakkolan Riiska. Siunaustilaisuus oli 20.12.1980 Saarijärven kirkossa, josta saatettiin haudan lepoon kirkon viereen Itäiselle hautausmaalle. Muistotilaisuus vietettiin Seurakuntatalossa, ystävien ja naapurien muistellessa poislähtenyttä. Hetti Karppanen otti osaa Karjalaisten seuratoimintaan. Lottatyö Karjalassa ja Martta-työ nykyisellä kotipaikalla oli hänen sydäntään lähellä. Poismennyttä jäivät kaipaamaan tytär, sekä ystävät ja naapurit.

Ida Leppänen, synt. 8.4.1901 Sakkolan Kiviniemessä, kuoli 31.12.

Haitermaan-Pannusaaren kyläjuhla

"Olkaa aina iloiset ja kiittäkää joka tilassa!" Näin saarnasi pappi meille kyläjuhlassamme.

Edessäni istuu ihmisiä, jotka kokeneet on paljon. On nähneet sodan pauhuja, ne muistoihin tuopi varjon.

"Ilo pintaan vaik' syvän märkänis!" Kuulu saarnatuolista meille! Kun lähdimme sieltä kaikki kulkemaan kotiteille.

Kuinka paljon on muuttunut moni nuoruuden tuttu? En tuntenut heitä ollenkaan. Vasta lopussa luisti juttu.

Ehkä taasen kolmen vuoden kotikyläläisiä nähdä saa?

— Kuin rinnasta ois sulanut jää kun söimme munavoita ja piirakkaa!

Laina Huuska

Vuosia täyttäneitä

80 VUOTTA täytti 4.12.1980 Selma Nuora Orivedellä. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Röykkylä.

80 VUOTTA täytti 3.1.1981 Martti Lopenen Juupajoen Korkeakoskella. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lapinlahti.

80 VUOTTA täytti 10.1.1981 emäntä Emilia Pärssinen, o.s. Kallonen. Hän on syntynyt Sakkolan Lapinlahdessa.

1980 Helsingissä. Haudattu Honkanummen hautausmaahan Helsingissä. Hänen entinen kotipaikkansa oli Kiviniemi.

Insinööri Arvo Koho, synt. 3.7.1909 Savonlinnassa, kuoli 15.12.1980 Valkeakosken sairaalassa. Entinen kotipaikka Sakkolan Kiviniemi. Haudattu Tampereen Vatialan hautausmaalla 22.11.1980 lähimpien omaisten saattamana.

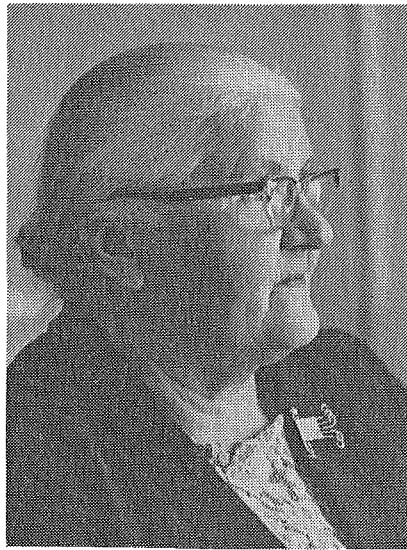
Tauno Kuisma, synt. 7.7.1914 Sakkolassa, kuoli 2.11.1980 Tampereella. Entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Haitermä.

Arvi Aleksanteri Kerminen, synt. 24.2.1921 Sakkolassa, kuoli 3.12.1980 kotonaan Hausjärvellä. Entinen kotikylänsä oli Sakkolan Haparainen.

Terveydenhoitaja Hilka Elina Lonka, o.s. Suurpää, synt. 31.7.1931 Sakkolassa, kuoli 19.10.1980 Anjalankosken Sippolassa.

Manu Lopenen kuoli 3.11.1980 Lieksassa.

Aaro Koppanen, synt. 2.11.1924, kuoli 14.11.1980 Tampereella. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Haparainen ja viimeinen asuinpaikkansa Kangasalan Suorama.

nen. Hän on syntynyt Sakkolan Lapinlahdessa.

Nuoruudessa lapsuuskodissa Emilian osana on ollut sen ajan käytännön mukaan osallistuminen kaikkien mahdolliseen työhön ikäistensä tavoin. "Työ Suomen hyväksi uhraamme..." laulun sanat sopivat myös Emilian vuosikymmenien vaihteita kuvailemaan. Hän osallistui 17-vuotisenä tyttösenä vapaaehtoisena vapaussodan huoltojoukoissa Raudun rintamalla, vapaan Suomen ajatus sydämessä. Tunnustuksena tästä ansiokkaasta työstä hänelle on myönnetty vapaussodan muistomitali.

Hänellä on ollut hyvä terveys ja siksi vuosikymmeniä sisältyy työtä suunnaton määrä. Myös siunaus on seurannut Emilian askeleita läpi elämän.

Myöskään harrastuksiin osallistuminen ei ole ollut Emilialla vierasta, vaan toimintaan sisältyy nuorisoseura- ja marssityö, sekä käsityöt ovat hänen vapaa-aikansa harrastusta. Siirtolaisuus vuosien jälkeen löytyi kotiseutu uudelta paikkakunnalta, Punkalaitumen kirkonkylästä, jossa lastensa kanssa alkoi uuden rakennusvaiheen ja jatkoi maanviljelystä.

Nykyisin Emilia on uskonut talonpidon nuoremmille ja viettää hyvin ansaittuja ehtoopäiviään vir-

keänä ja ikäisekseen hyväkuntoisena, menneitä muistellen ja nykyajan tapahtumia seuraten. Kaikesta menneestä kiittäen ja hyvää terveyttä toivottaen. P P

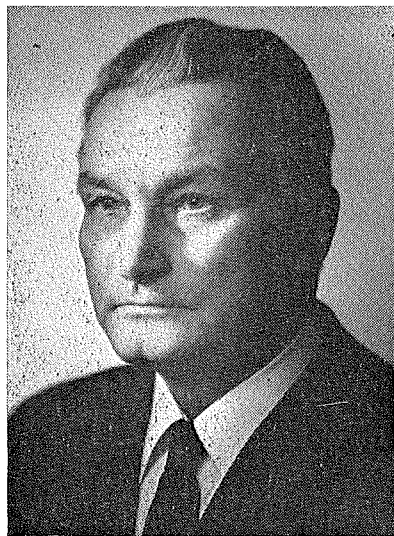
75 VUOTTA täytti 25.12.1980 Selma Kallonen, o.s. Pulakka, Vesilahden Narvassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi. Marttayhdistystoiminnasta hänelle on myönnetty Martta-liiton kultainen ansiomerkki. Hän osallistuu myös sotainvalidien naisjaoston toimintaan.

75 VUOTTA täytti 23.1.1981 Anna-Maria Kiuru Lempäälän Toutsessa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Haitermä.

70 VUOTTA täytti 9.10.1980 dir. Antti Kuisma Forssassa. Hänen syntymäkylänsä oli Sakkolan Haitermä. Antti Kuisma on monesti kirjoittanut kotikylästään ja suvustaan muistelmia Suvannon Seutuun.

70 VUOTTA täytti 14.12.1980 ylväpeli evp Eino Mäklön Hämeeenninnassa. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Kasarmila.

70 VUOTTA täytti 4.1.1981 Anna-Liisa Welling, o.s. Kurki, Nokialla. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylä.

70 VUOTTA täytti 17.2.1981 toh-

tori Väinö Huuska Tampereella. Hän on syntynyt ja nuoruusvuodet elänyt Sakkolan Röykkylässä. Tohtori Väinö Huuska on monessa Sakkola-juhlassa pitänyt ajattelemista herättävän juhlapuheen.

60 VUOTTA täytti 16.11.1980 Pentti Koppanen Orivedellä. Hänen ent. kotikylänsä oli Sakkolan Kiviniemi.

60 VUOTTA täytti 21.11.1980 Mirja Ratvio, o.s. Suurpää. Hän on syntynyt Sakkolassa ja entinen kotikylä oli Sakkolan Viiksanlahti. Syntymäpäiväänsä hän vietti Laukaan Peurangassa, jossa uusi vuosi alkoi kuntoillen. Toivotaan vuosikymmenen jatkuvan yhtä reippaasti kuin alkuun lähti!

60 VUOTTA täytti 3.2.1981 maanviljelijä Kauko Virolainen Vesilahdessa.

Moninaisissa luottamustehtävissä Kauko Virolainen on paljon käytetty henkilö. Vesilahden kunnan luottamustoimista mainittakoon tässä luettelomaisesti: jäsenyydet kansalaiskoulun ja kansakoulun, sekä kunnalliskodin johtokunnissa, koulu-, sosiaali- ja matkailulautakunnat, kansakoulun taloudenhoitaja, kunnan tilientarkastaja ja palkkatoimikunnan jäsen. Hän on manttaalikunnan puheenjohtaja, maataloustuottajien varapuheenjohtaja, lisäksi hän kuuluu Maito-Pirkan ja Pirkanmaan tarkkailuyhdistyksien johtokuntiin. On säästöpankin isäntien varapuheenjohtaja.

Kirkon hallintokuntaan ja kirkkoneuvostoon hän on kuulunut pitkään ajan. Hän on sotainvalidien Kanta-Vesilahden osaston perustaja ja varapuheenjohtaja.

Moniin tehtäviin pystyvänä, sovittelevana ja hyväntuulisena Karjalan poikana on hänet hyväksytty ja kutsuttu toimimaan ja edustamaan karjalaisuutta täällä hämäläisessä ympäristössä.

Karjalaisuus on kuitenkin hänelle mieluinen työarkansa: Hän on Vesilahden Karjalaseuran puheenjohtaja, kuulunut Muolaan Ns-piirin johtokuntaan, samoin Etelä-Karjalan Ns-liiton johtokuntaan ja sen talousvaliokuntaan. Petäjäjärven nuorisoseuran puheenjohtajana 12 v. Vapaaehtoinen maanpuolustustyö on aina ollut hänelle läheisin kaikista harrastuksista. Sakkolan sk:n toimintaan hän tuli mukaan jo sen poikaosastoon, jossa hyvänä hiihtäjänä saavutti kärkitiloja ennen sotia.

Reserviupseerien toimintaan hän on osallistunut, toimien Lempäälän ja Vesilahden RU-kerhojen hallituksissa, sekä moninaisissa toimitsijatehtävissä, ollen aina käytettävissä kun on tarvittu.

Asevelvollisuutensa hän suoritti KTR 2:ssa Viipurissa. Talvisotaan hän osallistui JR 14 Pst-osastossa ja jatkosotaan JR 23 Krh joukkueessa. Haavoittui vaikeasti 2 kertaa talvi- ja jatkosodassa, jääden 50 % sotainvalidiksi. Ansioistaan sodassa hänelle myönnettiin useita kunniamerkkejä, sekä ylennettiin upseeriksi. Nykyinen sotilasarvo on ylläluutnantti.

Suvanto-säätiön tilientarkastajana hän on toiminut useita vuosia, samoin Pirkanmaan vakuutusyhtiön hallituksessa.

Silti monitoimisen miehen ajatus kuitenkin usein kulkee syntymäseutunsa, Sakkolan Petäjäjärven, nuoruusvuosien elämään ja maisemaan. Toivottavasti nuoruusvuosien mieluiset muistot antavat tarmokkaalle,

koviakin kokeneelle, yrittäjälle, iloiselle Karjalan pojalle uskoa ja voimaa tulevaisuudessa!

50 VUOTTA täytti 21.12.1980 Ilkka Kuisma Valkeakoskella. Entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Lupra.

50 VUOTTA täytti 2.2.1981 Arvo Pärssinen Punkalaitumella. Entinen kotipaikka oli Sakkolan Lapinlahti.

50 VUOTTA täyttää 25.2.1981 Pentti Vulli Toijalassa. Entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Röykkylän kylä.

ITSENÄISYYSPÄIVÄN MITALIT

Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunta: I luokan mitali on myönnetty ainakin seuraaville sakkolalaisille: Laitosmies Jalmari Hinkkanen Tampere, työnjohtaja Väinö Huuska Kuorevesi, koneenhoitaja Tuure Kuoppa Jyväskylä.

Toijalan mieskuoron 50-vuotisjuhlissa luovutettiin mm. seuraavat ansiomerkit: SULASOLIN ansiomerkki n:o 401 Yrjö Nuoralle ja hänet kutsuttiin kuoron kunnialaulunjohtajaksi. Hän on ollut kuorotoiminnassa mukana 50 vuotta.

SULASOLIN Tampereen piirin kultainen ansiomerkki Juha Nuoralle. Hän on toiminut kuoron taiteellisenä johtajana vuodesta 1973.

SULASOLIN hopeinen ansiomerkki Arvi Tiinukselle ja pronssinen ansiomerkki Seppo Nuoralle.

Kalevalaisten Naisten Liitto ry:n Naisten sota- ja pula-ajan muistojen kirjoituskilpailun toisen sarjan palkinnon on saanut kiviniemäläinen Aina Liimatainen, nykyinen kotipaikka Viiala.

KIITÄN SYDÄMELLISESTI

Helsingin Sakkola-seuraa, sen johdunkuntaa ja perinnetoimikuntaa, sukulaisia sekä heimo-ystäviä minulle 70-vuotispäivänäni kohdistamastanne ylenpalttisesta ja monitahoisesta ystävällisestä huomaavaisuudesta.

Antti Kuisma

KAUNIS KIITOS
MERKKIPÄIVAÄNI
MUISTANEILLE.

Johannes Kurikka

DIPLOMI-INSINÖÖRIN tutkinnon Teknillisen korkeakoulun sähkötekniikan osastolla on suorittanut Heikki Laamanen arvosanalla "oivalisesti". Vanhemmat Sirkka ja Matti Laamanen, isä Sakkolan Sipilänmäeltä.

Uusia
ylioppilaita

Hatanpään lukio, Tuula Hännikäinen. Vanhemmat Ulpu ja Pentti Hännikäinen Sakkolan Luprasta. Äiti on syntynyt Viipurissa. Heidän nykyinen kotipaikkansa on Tampere.

Tampereen normaalikoulu, Ilpo Viskari Lempäälän Kuljusta. Vanhemmat Anja ja Aaro Viskari Sakkolan Haparaisista.

Tampereen Kieli-instituutissa suoritti keväällä Venäjän kielen diplomikielenkääntäjän tutkinnon Hanna Uosukainen Nokian Pinsiöstä. Vanhemmat Laila ja Pauli Uosukainen Sakkolan Kiviniemestä.

Kullaan metsätyönjohtajakoulusta valmistui Markku Uosukainen 19.12.1980 metsätyönjohtajaksi. Vanhemmat Laila ja Pauli Uosukainen.

Helsinkiläispienjoulu Santahaminas
sakkuloisittai 13/12 1980

Joteki mie uon tottunt pitämeä ikkeä ko kohtalo-omaisin kolmie perättäistä numeruo — 11, 12 ja 13. Nuo kaks ensimmäistä o miu syntymäpäivänumeroi ja kolmetoist o muute voa onnettomuue tai onneluku. Niiko ol nytki. Nii välle ko olin pöyteä peäst, tul siihe Lopose Janne koarittamoa jot Airro Aulis ei peäsekkeä tulemoa tän upserkerhol, nii jot miu pitäs riipus-toa teält jottai Suvanno Seuvul. Siinhä se onnettomuus olki täl roasoa.

No olha tuos onnettomuues onniki matkas, vaik ei enneä Pursiase Onni niiko monjoast männein vuosin. Ol onni soaha viihyttäjaks, tarinoijaks ja tahittajaks entine sakkuloine Lovisast, Nuora Erkki haitarloinie.

Alkajaisiks lauletti 'Onkos tulut kesä nyt talven keskelle' — ja olha se tult. Miltei suvine sumusoaje siel ulkuon huvennutti niitä vähhi lumiloi mitä alkuvuikost ol-tii soatu.

Sööteri Reiska virkko tervetulo-puhhiessoa jot iha oikijat päivälteä mei pienjoulu o tänä vuon satpere.

Tampereen Sairaanhoidajaopistosta valmistui 19.12.1980 sairaanhoidajaksi Marja Järvensivu. Vanhemmat Pirkko, o.s. Uosukainen ja Paa-vo Järvensivu. Äiti on Sakkolan Kiviniemestä.

Helsingin Sakkola-seuran sääntömääräinen vuosikokous pidetään Karjala-talon Laatokkasalissa perjantaina 27.2.81 klo 19.00. Kokouksessa käsitellään tavanomaiset vuosikokousasiat. Seura tarjoaa kokousväelle pullakahvit.

tuntki, ko Lusija päiväl. Emmie sittekeä uso jot kukkoa sakkuloine ois sillie porsastelt jot sen tautta ois lusimoa joutunt.

Sit tul tuppoa kulkukaupustelija Mustalais-Manta pitsilöinie, huivilöinie, patalappuine, laulamisine ja käest katsomisine. Manne ol jeänt mihi lienjö. Mustalaishammeihe alt ois mahtant paljastuu Koirase Aino, kotosi jostai Vuolimo puolest.

Siin ohjelmii välis syötii sit ne 'julmat/jouluruuat', niiko ne taitoat siel Loviisa puoles praatata. Vaik ei tok se mikkeä välipala olt — ol iha ylepalttise vurtti juhlaillane sen seitsemine sorttilöinie, sait itse ottoa sen ko kehtasit ja minkä vatsa halkiematta kest. Siin syömise sivus myötii viel arpoi ja arpajaisii peävoitto ol vanha tava mukane sakkolaporsoa takajala tynkä, täl roasoa arvopaperi muotosen. Sen muute sai se Liijukse nuor herrasmies, nii jot jaksoa

**POLKUPYÖRÄT,
MOPEDIT,
VARAOSAT JA
TARVIKKEET.
URHEILU- JA
KALASTUS-
VÄLINEET.
TUNTURI-
TUOTTEET.**

Lempäälän Pyörä

**M. TOIVA
LEMPÄÄLÄ
PUH. 750 286**

Keski-Suomen Sakkola-
seuran ja Pyhäjärveläisten
pikkujoulu

Yhteistä pikkujoulua vietettiin ravintola Ruustinnassa. — Kun joulu on... laulun jälkeen tervehdys-sanoissaan Arvi Paussu muisteli Karjalassa vietettyä aikaa "yöpy-mismuistojaan" Pyhäjärveltä ja samaa tapahtumaa täällä. Kuinka erilaisia ne olivat ja kuinka vaikeaa kaikki alussa oli ollut...

Pyhäjärveläinen Tauno Orenius lausui omia runojaan joulusta ja synnyinseudustaan.

Eino Nuora laulatti: Minne käy tuulen ilmassa tie. Naiset lauloivat oman kertosaakeensa miehiä paremmin.

Pyhäjärveläinen Elsa puhui ihka totta voim kirnuamisesta, miten Jussi antoi voim palkaksi ja kuin kangasta ennen ostettiin. Ja Elsan kerronta saa aina nauruhermot kutiamaan, ja kyllä myö nauretti...

Sakkola-Seuran vastaisis kalenois seura taamiloit tantsitto.

Ne makijammat sokerit olliit nytki jeäniet sin pohjal, elikkä illa viimeisie ohjelmanumeruo. Sallii purjeht "Hailkauppias Koivistolt" ja siin oliki männyö, nähtäveä ja kuultavaa kerraksie, — nii jot toiseks siin ois jeänt Suhina-Lempiki. Eikä usjemmat sakkuloistkoa osaniet ies arvata, jot 'hailikauppias' takant löyty seura oma sihtier.

Karppase Eka

TH

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pienkonekorjaamo

NUORA-MOTOR

Lakalaivankatu 4, 33840 Tampere 84
Puhelin 931 - 654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Erään joulun aikaa

Tämä tapaus sattui marraskuussa 1920-luvulla, jolloin toisilla oli tavaraa, toisilla ei, mutta ajan tavan mukaan melkein jokainen perhe kasvatti porsaan, jos sai sen ostetuksi.

Tässä jutussa kerron kuinka pienestä sattumasta tuli hiukan köyhemmälle perheelle oikein yllätys joulun aikaan. Sillä varakas perhe oli, kertoman mukaan he olivat hyvin "nuukia", kasvattanut porsaan, että saisivat siitä lihaa jouluksi ja koko talveksi. Sika, 100 kiloinen, muutettiin lihaksi ja

Sirkka ja Tauno lauloivat: Hiljainen tienoo. Ensi kerralla yritetään laulaa paremmin!

Tietysti piti laulaa: Joulupuu on rakennettu — eihän joulu ennen joululta tunnu.

Heino Kurikka järjesti Sakkolan ja Pyhäjärven tietokilpailun, joka päättyi tasapeliin. Hän esitti myös itse kirjoittamansa runon.

Sirkka ja Marja-Liisa lauloivat: Oi terve joulukuusi..

Pyhäjärveläisiä oli tullut 22 ja sakkolalaisia vain 18 ja toivomme ensi vuonna paljon enempi väkeä liikkeelle, sillä kyllä meitä täällä on kunhan lähemme liikkeelle!

Tilaisuuden juonsi Eino Kuisma ja ohjelman välissä nautittiin oikein joulukahvit.

paloiteltuna laitettiin lihat tiinuun suolattuna ja keitettiin suolavesi päälle, joka vesi piti olla niin suolasta, että raaka peruna pysyi hyvin pinnalla! Kun suolavesi jäähtyi, kaadettiin se lihojen päälle ja tällä tavoin liha säilyy hyvänä melko pitkään...

Kun tämän lihatiinin omistajan emäntä meni ottamaan lihaa tiinusta, niin tiinun suolaveden päällä kellui tulitikun pituinen päästäinen, luultavasti Sorex minutus lajiltaan...

Vanha pariskunta päätteli, että nyt ovat lihat täysin pilalla, kun tuollainen, ehkä itse pahalainen, kellui suolaveden päällä... Illan hämärässä sattui tulemaan hyvä naapuri iltakylälle ja hänelle kerrottiin millainen vahinko oli heille sattunut: Ko tiinu lihaa on pilalla! Ja esittivät, että jos viet tuon tiinun lihoineen ja pahalaisineen pois heidän sulanin nurkasta, niin he jopa vähän maksaisivatkin työstä — ja lihalle saa tehdä mitä halutaan. Isäntä vähän ihmetteli ja epäroikin, mutta sitten tajusi, että kun lihat hyvin liottaa ja paistaa ja syöttää pienissä erissä, niin syötävää riittää pitkäksi aikaa.

Tällä ajatuksella päätti isäntä siirtää lihatiinin vesikelkkaan ja jo menomatalla tyrkkäsi rukkasen peukalolla päästäisen lumeen ilmaista kyytiä ottamasta.

Kotiin päästyään hän vieritti tiinun porstuvan nurkkaan ja kävi levolle, sillä marraskuun-ilta oli pimeä ja valo-ainetta oli silloin vähän käytettävissä, mutta unta oli sitä riittoisammin.

Seurasi joulun perästä hyvin kova talvi ja pakkanen ja perheessä oli vanhempien lisäksi neljä poikaa ja kaksi tytärtä, joista pojat kävivät metsätyöissä ja nyt naapurit kovasti ihmettelivät millä "vie-

Huuhkan poika

Lilla vaikeroi.

— Nouse nyt, kulta, pue isompi nuttu yllesi, lähdemme Kourun laittamaan lauantaikylpyyn. Eihän meillä ole mitään ollessamme, eläessämme, kaikkihan ne vielä selvenevät. Olethan nähnyt, Lilla, että yöstä tulee aamuja, tuulista tyyny, talvesta kevät! Kuulehan! Sitten kesällä on meillä hauskaa, kuljeksimme metsissä, on lämmin päivän paiste, lehdot raikuvat vierryksistä!

Poika haasteli kotvan. Tyttö laantui tyrskinnässään, jäi Martin juttelua kuuntelemaan.

— Sitten kun asia selviää ja kaikki rauhoittuu, pidämme häät, menemme oikein papin vihkimällä yhteiselämään, ei tarvitse sitten olla tälle. Niinhän, Lilla!

Martti viihdytteli tytön tyyneksi ja sai kuvailullaan aikaan sen, että Lillan kyyneltyneet silmät kuivui-

tävän syötävällä” nuo pojat jaksavat lykätä puusta kuorta tällaisella pakkasella, kuin tyhjää vaan? Mutta konsti oli siinä, kun uunissa tiris Kyyrölän potti täynnä vinkuvan pintaa ja äiti oli paistanut riikhiuvasta rukiista leipää, jota pojat popsisivat.

Työ kävi, kun ei pöydässä ollut mitään nyky-ajan lirulaarua!

Juho Kurikka

vt. Kaihooja joutui valoisampiin ajatuksiin.

Poika käytti tässä väkevähenkisten tapaa: nostamalla ystävänsä kirkkaammille näköaloille, hän teki tytön olon helpommaksi. Tällaiseen voimannäytteeseen eivät kaikki kykene, siihen pystyvät vain ja loimmat ihmiset, sellaiset, joihin toisen kärsimys koskee niin pakotavasti, että omat huolet jäävät sivusijalle. Mikäli ystävän katse kirkastuu, mielen riehunta tasoittuu, povi tyyntyy, sikäli häipyy lohdutajankin oma huoli, silittyy suru.

Juhana Kouru Huuhkan poika olivat molemmat tällaisia inhimillisesti tuntevia, väkeväotteisia henkilöitä, joskin vähän eri tavalla. Kouru TIESI miksi hänen on toimittava, eletävä toisten ihmisten hyväksi, Huuhkan poika toimi ja eli luonteensa viemällä vaistolla. Itse ei hän tarkemmin punninnut eikä kysynyt kulloinkin tarvittavia menetelmiä, Martti oli välitön luonnonlapsi.

Kouru oli laskenut oikein. Pakolaiset tunsivat itsensä kylpymatkalta palattuaan paljon virkeämmiksi, paremmin voiviksi. Niittyrannalta tulleet pahat viestit eivät tunteneet niin tukahduttavan raskailta kuin taannoin. Ja oikeaan kohtaan satutti Marttikin, kuvaillessaan tytölle kaukaista kesäistä viehkeyttä ja tietämättömyyden

hämystä kangastavia häitä — Lillan haikea kaipaus lientyi ja tasoittui.

Martin itsensä oli omin neuvoin, yksinään kestättävä vaikeat viestit. Ainoana lohtuna oli se kovettuminen, nivertyminen, joka ajatusten tuivertuessa yhä pojassa jatkui ja kehittyi. Se Katkeroitui ja lujeni kullervoiseksi vihaksi, jonka kynnet tapailivat Tenikkaa.

— Yksi kohta tässä sotkussa on paha, virkkoi Martti tytölle heidän saunatieltä palattuaan.

— Mikä tuo on? Eiköhän tämä ole pahaa kaikkineen koko asia.

— Se on se, että isä ja äiti ovat epätietoisuudessa. Eivät tiedä mitään meistä. Minun täytyy päästä heitä tapaamaan.

— Mutta jos Tenikka saa sinut pihtiinsä.

— Tahi minä Tenikan. Kyllä minä miehestä selviäisin.

— Miksi sitten olemmekaan täällä? kysyi Lilla yksinkertaisen vilpittömästi.

Tämä johdutti Martin mieleen hovilaisen voiman, piikkikkäät kaskat, kätyrit, palkkion himoitsijat. Poika näytti epäröivän, joutui hämilleen — ei ollut Tenikka yksinään.

— Pitäisi puhua Kourulle, mitä hän sanoisi, voisinko noin vaan mennä Niittyrannalle, virkkoi Lilla, suorien kylvyn kostuttamaa kellahkoa tukkaansa.

— Tietysti menisin salaa. Tulisi helpommaksi, kun saisi siellä käydä.

— Sen uskon, myönsi tyttö. —

Toimituksen tuoli

Hyvää vauhtia jo jatkamme kulkuamme vuonna 1981, silti on tässä numerossa vielä jonkin verran joulun aiheista kerrontaa, koska viime numerossa ei löytynyt tilaa ja seuraavaan joulukuun on pitkä matka edessä päin.

Tämä talvi on suuresti muistutanut menneen ajan talvia, on tullut lunta ja Kannakselaisille tuttua tuiskuakin riittämiin saakka, vain noin viikon välein jatkunut vesisade on tuntunut oudolta ja vastenmieliseltä.

Tuiskuihin on Kannaksen kansa niin tottunut, että oikein mieltä virkisti kun virteä "uje" kävi nurkissa, vaikka sakkolainen emäntä ennen ei tykännytäkään siitä kun "uje" (tuuli) tuppautui tuvan seinistä sisälle ja tupa jäähdyi kylmäksi ja koleaksi.

Kannaksella oli monessa kylässä laajoja aukeita jossa talvisin tuuli tuiversi ja kylänkujaset peittyivät monimetrisen lumeen ja talvitiet

muuttuivat kulkemaan peltoja pitkin, koska silloin ei ollut mitään lumilinkoja ja maantietkin avattiin hevosvetoisilla "lumilanoilla", mikäli saatiin avatuksi. Vasta linja-autojen eteen ilmestyivät metalliset lumiaurat ja puolustusvoimat pitivät tien auki rajan suuntaan.

Minäkin lapsena näin hyväksi keinotella itseni halkosuojan katonalle, josta loikkasin lumihankeen ja isällä oli työ ylös kaivamisessa,

Minulle tulisi olo vaikeammaksi, emottomalle orvolle, tyhjän mökin nähtyäni.

Aamulla haastoi Martti Juhanalle aiheestaan, mutta tämä epäsi sen jyrkästi, sanoen piakkoin tulevan tilaisuutta tämän selkkauksen selvittelyyn. Jos hyvin käy, päästään siitä iäksi kaikeksi. Siksi hän ei tahtonut kiirehtimisellä pilattavan asiaa. "Keväällä metsien auetua on piilomatkaajan parempi liikkua, jos sitä ennen ei juttu selviä" esitti Kouru.

Martti suostui tähän, joskin väkinäisesti, sillä hänellä olisi ollut paljon selvitettävää vanhemmilleen. Kuitenkin tahtoi poika olla maltillinen, hän kun tiesi Kourulla-

kin olevan hankkeita heidän hyväkseen. Vaari oli antanut heille korvaamatonta apua, minkä vuoksi olisi ollut kiittämättömyyttä toimia vastoin hänen tahtoaan.

Susimökissä jäätien jatkamaan entistä pakollista varovaa oloa, kuitenkin jo paremmin tottuneena aikailuun. Levottomuus, jatkuva jännitys pyrki toisaalta viikkojen kuluessa tekemään oilein kiusalliseksi. Se toi kaikenlaisia kuvitteluja — nämä purkautuivat parhaiten näkyville unissa, joita Martti ja Lilla herättyään usein aamuin haastelivat toisilleen. Tämä olikin hyvin ymmärrettävää, olihan he molemmat iässä, jolloin ihminen on vilkas ja janoaa vapautta ja toimintaa.

itse en tekemästäni kolosta pois päässyt.

Sitten lehtiasiaan: Suvannon Seutu ilmestyy edelleen 8 numeroa vuodessa, satoi tai paistoi päivä! Kuvitus on tarkoitus lisätä ja avustajista riippuu lehden sisältö ja taso, joten kirjoitusintoa on lisättävä jatkossakin tarpeen mukaan jokaisen kylän osalta. Tämä numero ja seuraavakin on sopivasti "aiheen" puolesta riittävästi kirjoitettu, mutta siitä edelleen on tilanne täysin kirjoittamatonta tekstiä suurimmaksi osaksi.

Tilausta koskevat tiedot on takasivulla. Tilauksen jatkaminen ja vain se, takaa lehden ilmestymisen. Tilillepanokortit postitetaan kun aikaa riittää, mutta muistutan, että myös kaikki postitoimistot, asiamiehet, Rautakirjan myymälät, ottavat vastaan tilauksia. Joiltakin menee lehti "kerrasta poikki", koska kahteen vuoteen ei ole ollut meille asiaa... mutta asia korjaantuu ottamalla yhteyttä toimitukseen.

Jatkoromaanissa Huuhkan poika on päästy jo puoleen väliin ja jatkaiseen numeroon sovitetaan vähemmän tai enemmän Lillan ja Martin kohtalon kulkua. Kirjan henkilöillä on todelliset ja eläneet henkilöt, tietysti omilla nimillään, mutta niin "Tenikalla" Kourun miehillä ja Martilla on ollut todellinen esikuva ja sankari elävässä elämässä. Paikka maisemassa, jossa Huuhkan poika ja "Tenikka" lopullisesti välinsä selvittävät, on tiedossa ja siitäkin kerrotaan viimeistään sen jälkeen kun teos on loppuun saakka ollut lehden sivuilla. Martti tuskin oli "Niittyrannan" kylästä, vaan naapurikylästä, "Kourut" asuivat kyllä Riiskassa, jota kirjassa kutsutaan Joenkyläksi ja siellä lienee vieläkin maahan kaivetun tuvan kuoppa tunnettavissa joskin on huomattava, että silloin monessakin kylässä oli vielä maatupia joissa oli asutustakin.

MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Vihollislentäjän vangitseminen Lapinlahdessa

Tapahtumat joista kerron ajoituivat elokuun alkupäiviin v. 1943. Tulin nuorena asevelvollisena pari päivää tuon vangitsemistapauksen jälkeen kotilomalle ja kuulin asiaa heti tuoreeltaan.

Vangitseminen ja siihen liittyvät tapahtumat eivät liene aikanaan eikä myöhemminkään tulleet yleisemmin tietoisuuteen, mutta koska ne osoittavat millaisiin tapahtumiin ja toimintoihin kotiseudulleen palannut siirtoväki sodan aikana saattoi joutua niin lienee paikallaan, että asia nyt tulee kerrotuksi.

Heinäkuussa edellämainittuna vuonna oli jossain Antrean seudulla venäläinen lentokone tehnyt pakkolaskun ja sen miehistö, kaksi lentäjää, oli jättänyt koneensa ja päässyt pakenemaan, eikä heitä etsinnöistä huolimatta oltu tavottettu.

Ymmärrettävistä syistä miesten matka suuntautui kohti lähimpiä rintamalinjoja ilmeisesti tarkoituksena päästä mahdollisimman huomaamatta linjojen yli omalle puolelle. Oliko lentäjien tarkoitus alunperin eri teitä yrittää omiensa luo vai joutuivatko he olosuhteiden pakosta erilleen ei ole tiedossa, mutta toinen heistä sotilasarvoltaan luutnantti ilmestyi muutamia viikkoja myöhemmin Lapinlahden kylän seudulle. Ensimmäiset havainnot tästä oudosta kulkijasta tekivät kylän naisväkeen kuuluvat marjanpöimijät, jotka kertoivat nähneensä siniseen suojapukuun ja lentäjänlakkiin pukeutuneen miehen tutkimassa Haversuon laidassa olevaa talvisodassa kaatuneiden venäläisten sotilaiden hautamerkissä olevia kirjoituksia. Muutaman päivän kuluttua mies sitten antoi jo enemmän merkkejä itseltään yrittämällä yön aikana täyden ilmeisen heikkoja muonavarojaan parin talon kellarista.

Ensimmäisessä kohteessa yritys onnistuikin ja saaliiksi tuli voita ja kermaa, mutta toisessa talossa koira suoritti hälytyksen ja luvattomalle ruuan hakijalle tuli äkklähtö. Talon isäntä Aleks Kallonen (myöhemmin tunnettiin Lempäälän seudun osuuspanin johtajana) kuitenkin heräsi syntyneeseen meteliin ja siepaten kiväärinsä ryhtyi luvattoman vierailijan takaa-ajoon. Pakenija sai jo lähdössä jonkin verran etumatkaa ja muutaman sadan metrin takaa-ajon jälkeen Aleks Kallonen: kun pysähtymiskäskyt eivät tehonneet, ampui pakenijaa Saikkelinnotkon yli luodin osuessa lievästi käsivarteen, kuitenkin kaataen pakoon juoksijan. Takaa-ajaja luulikin paon päätyneen ja lähti juosten lähestymään osuman saanutta, mutta tämä sän-täsi nopeasti pystyyn ja pääsi liivahtamaan läheisen tiheän metsän turvissa saavuttamattomiin.

Aleksis Kallonen ilmoitti aamulla puhelimitse yön tapahtumista Raudussa majailevalle sotapoliisikomppanialle, josta saapuikin etsintäpartio karkulaisen takaa-ajoon. Tämän jäljet löytyivät helposti aamukasteisessa heinikossa johtaen tiheään lepikkoon, mutta tässä vaiheessa etsintäpartion into lopahti! — Ei ole tiedossa johtuiko tämä etsijöiden tilanteeseen nähdessä ehkä liian voimakkaasta itse-suojeluvaistosta tai mukavuudenhalusta, mutta jokatapauksessa etsintä loppui siihen tiheikön reunaan ja sotapoliisit palasivat majoituspaikealleen.

Seuraavan yön aikana tämän yöllisen hiippailijan arveltiin taas olleen liikkeellä, kun kotitaloni rapun pielestä katosivat kumiteräsaappaat, jotka viljankorjuutöissä apuna ollut päiväläinen oli illalla siihen jättänyt. Saman päivän iltapuolella lähimmän naapurimme

Viljo Karjalaisen pojat, 10-vuotias Aatos ja 8-vuotias Jouko, näkivät miehen ollessaan lähes kilometrin päässä kotoaan lehmiä ”äpärikössä” paimentamassa. Pojat kiipesivät miehen nähtyään peloissaan puuhun ja tämän häivytyä näkyvistä ajoivat kiireesti kesken päivän lehmät kotiin.

Kotona ihmeteltiin lehmien aikaista ja vauhdikasta kotiin tuloa, mutta asia selvisi pian kun pojat jo kaukaa huusivat: ”Me näimme desantin, sillä oli sininen haalari ja reppu (lentäjänlakki) päässä!” Nyt isäni Martti Lopenen ja Viljo Karjalainen, jotka molemmat olivat aliupseereita, mutta ikänsä puolesta edellisenä vuonna sotahommista vapautettu, pitivät neuvottelun, että mitä tehtäisiin oudon liikku-ajan kiinni saamiseksi. He päättivät, että illan hämärtyessä lähtevät pistoolein aseistettuna katselemaan näkyisikö miestä vielä, arvelleen tämän mahdollisesti yrittävän ruokavarojen hankintaa kotitaloni juurikasmaasta, joka sijaitsi näkösuojaa antavan metsäsaarekkeen takana pihaltamme katsottuna.

Päivän hämärtyessä iltaan he sitten toteuttivat aikeensa ja Viljo Karjalainen, joka oli ennen sotia paikkakunnalla tunnettu hyvänä juoksijana, riisui lähtöhetkellä saappaansa, mainiten ettei ole turhana painona jos joutuu karkulaisen perästä juoksemaan.

Heidän arvelunsa miehen toimista osoittautuivat täysin oikeiksi, sillä saatuaan näköyhteyden juurikasmaahan tämä oli jo nyhtämässä siellä tuohon mainittuun lentäjänlakkiin!

Nyt etsijät tekivät nopean toimintasuunnitelman yrittää hämarrää ja pellolla olevia viljaseipäitä hyväksi käyttäen päästä mahdollisimman lähelle tavoitettavaa ja sen jälkeen Viljo Karjalainen no-

Talven tuntua

”Det snåur, det snåar och snårf-lingor falla, så lätla och mjuka på cellt och alla.” Tuo lyhyt lapsena opittu patkka toista kotimaista kiel-tä on todella riemukas ilmaisu talvisesta tunteesta. ”Lumihiutaleita hiljallaan sataa maahan syksyn harmaaseen”, on kaihoisampi, sanoi-sinko, siinä on sitä suomalaisille ominaista melankoliaa.

Mutta, ”On vällyn alla lämmin, kun lunta tuiskuttaa...” tuo jo mie-leen iloa, reen jalaksen narinaa ja kulkusten kilinää. Ja jatke ”Talven

peajalkaisena syöksyi pakenijan eteen, isäni varmistaessa tulosuun-nan.

Tämä suunnitelma onnistuikin sitten täysin, sillä karkulainen ei etsijänsä havaittuaan ehtinyt juos-ta kuin muutaman kymmenen metriä kun Viljo Karjalainen oli hänen edessään ja pistoolinsa ojen-taen karjaisi: ”Ruki vehrin”. — Pakenijalta löytyi taskusta ladattu pistooli, mutta hän ei nähtävästi yllätettynä ehtinyt tai muuten ei halunnut sitä käyttää. Edellisenä yönä viemänsä kumiteräsaappaat hän myös kehoituksesta nopeasti palautti entiseen paikkaansa.

Pidättäjät veivät vankinsa jalkai-sin yötä myöten yli kymmenen ki-lometrin matkan Rautuun sotapo-liisien huostaan. Perillä heitä kii-tettiin ja kestittiin, eikä takaisin tarvinnut enää kävellä vaan tuotiin ”herroiksi” autolla!

Muutamia viikkoja myöhemmin Aleks Kallonen, Martti Lopenen ja Viljo Karjalainen haettiin vielä so-tapoliisikomppanian esikuntaan, jossa heille luovutettiin tekojensa ansiosta 2 luokan vapaudenmitalit.

valkoshiutaleita...” on jo kerrassaan riemukas. Tulee vain ajatelleeksi, miksi nuo hiutaleet ovat valkoisia. Nehän voisivat olla värittömiä, jäi-siä, läpikuultavia, mutta eipäs, ne ovat kauniita muotorikkaita, isoja kimpputöyhtöjä tai vallan jauhoa, mutta aina — valkoisia. Kaikki on asiallista, kaunistaa ja oikeaa kuin vain Suuri Viisas on voinut järjes-tää.

Täällä lumirikkaalla seudulla tuo-ta valkeutta on paljon. Korkeat val-lit valtateiden, suolalla sulatettu-jen, mustien asfalttien reunoilla. Syrjätiet ovat valkeita, hiukan vain hiekoitettuja ja on kuin ajelisi tun-nelissa valkeuden maailmassa.

Pihamaan mäkeen muodostuu iso lumivuori ajotieltä työnnetystä lu-mesta. Kevääseen mennessä se on todella vuori ja olisi lapsille mainio kelkka- tai suksimäki. Eipä ole lapsia!

Talvi on tällaiselle eläkeläiselle todella lepoaikaa. Ei ole pakko läh-teä pakkaseen, vaan saa ikkunoista ihailla talvista satumaata ja seurata lintujen lentelyä ruokailulaudalla ja napustellessa rasvakimpaleita ja sie-meniä. Saa olla vaan omissa aatok-sissaan ja antaa ”ajan mennä, toi-sen tulla, ei ole enää kiirettä mul-la”. Minusta tuntuu, että jos olisin etelässä niin minä yhtyisin Tope-liuksen Maamme-kirjassa olevaan runoon: ”Meren kuohuista laskim-me riemuiten suvilämpimän Intian maille. Vilu, talvi ei luntaan seu-duille sen ole viskonut viljakkail-le...” Lunta kaipaisin, varmasti kaipaisin niinkuin Topeliuskin ru-nossaan kaipaa. Lunta jos palloksi kiertää saisin!

Klaudia Pelkinen

Kovasti kysely Matin muijan rai-li on tunnettu myös Länsi-Suomessa ja sanoista on jo minulla usea ver-sio, mutta ”perästä tuleva” on Hil-ma Leppäsen muistama ja siihen on lisätty osa läntisestä muunnel-masta, jonka jälkeen polkkarallin sanat lie lähes kaikki koossa.

Matin muija

Sattui kerran vahingossa Matin Muija kuolemaan. Matti sitten suruissansa papil läksi kertomaan.

Matti istui murhemielin. Pappi puhkes puhumaan: — Lehmän kun saan palkakseni, kyllä muija siunataan!

Annan, annan, lehmän annan! Maksan vaikka rahassa! Ei, ei tässä raha kelpaa! Lehmän vaadin luonnossa!

Annan, anna, lehmän annan, vaikka menis ainoa! Kun en olis yhtä ahne, kun on herra rovasti!

Pappi ajoi kepin kanssa Matin ulos ovesta. Matti mutis mennessänsä: — Kyllä muija siunataan.

Aamusella aivan varhain kirkkoväki katseli: Muija-vainaa rattailiansa. Lehmä rinnallansa asteli.

Matti ajoi hevosella kartanolle pappilaan. Pappi riensi ilmielin ulos vastaanottamaan.

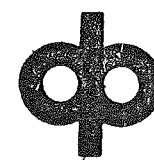
Pappi itse paksunlainen. Samanlainen lehmäkin. — Lehmä onkin poikivainen? Kunnon mies sä oletkin!

— Kyllä se on oiva nauta, karjastani parahin! Vaan ei nyt enään mikään auta, kun se on jo rovestin.

Kirkonkellot komiasti kutsuu kansaa kirkkohon. Matti muijan hautaan laski. Hyvillänsä pappi on.

Pappi piti ruumissaarnan, lohdutteli Mattia: Että varmaan muijan sielu olikin jo taivaassa.

Tauno Hynna
37550 MOI310

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIIKE

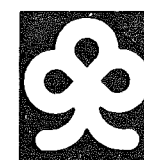
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

Vesilahti - Puh. 931 - 739 541

VESILAHDEN
OSUUSPANKKI

*joustavaa
pankkipalvelua*

Tampereen Aluesäästöpankki

auttaa - neuvoo - palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön koti-
seutulehti, ilmestyy 1981
8 kertaa vuodessa.

Tilaushinta 30 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta
cm vakinaisista ilmoituksis-
ta alennus.

Toimituksen ja konttorin
osoite 37370 Narva. Puhelin
931 - 734 843.

Postisiirtotili TA 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuus-
pankki 37370 Narva. Käyt-
tötilin numero 551105-42772.

Vastaava toimittaja Viljo Pu-
rontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyp-
pö, Helmi Uosukainen, Uu-
no Pulakka, Eero Koppanen
ja Väinö Kekki.